

DECIZIE

31 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Iuliana Oprea

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Bolixan-Exim” împotriva Societății pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont” cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017, prin care s-a respins cererea Societății pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, s-a prelungit termenul pentru prezentarea dovezii achitării taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Societatea pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont”,

c o n s t a t ă

La 01 februarie 2017, Societatea cu Răspundere Limitată „Bolixan-Exim” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont”, solicitând încasarea din contul pârâtului a datoriei în mărime de 82 616,48 lei, ce rezultă din contractul de livrare cu plata în termen din 02 februarie 2016, încheiat între Societatea pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont”, în calitate de furnizor, și Societatea cu Răspundere Limitată „Bolixan-Exim”, în calitate de cumpărător, și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 11 aprilie 2017, acțiunea a fost admisă, încasându-se de la Societatea pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont” în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „Bolixan-Exim”, datoria în mărime de 82 616,48 lei și taxa de stat – 2478 lei.

La 05 mai 2017 Societatea pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont” a declarat apel nemotivat și netimbrat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 11 aprilie 2017, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Societatea pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont”, acordând apelantei termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru lichidarea neajunsurilor, și anume să prezinte motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază

apelul, precum și să prezinte dovada achitării taxei de stat la declararea apelului în sumă de 1858,87 lei. Concomitent, i-a fost explicat apelantei că în situația în care nu va înlătura neajunsurile în termenul stabilit, cererea de apel va fi restituită.

La 09 octombrie 2017, în termenul de 10 zile din momentul recepționării încheierii menționate, recurenta-apelantă Societatea pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont” a depus apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, concomitent, cu trimitere la prevederile art. 85 alin. (4) CPC, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, invocând imposibilitatea achitării acesteia din motivul situației financiare dificile în care se află întreprinderea la moment.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017, s-a respins cererea apelantei Societatea pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, s-a dispus acordarea apelantei unui termen suplimentar pentru lichidarea neajunsurilor, și anume prezentarea dovezii achitării taxei de stat în mărime de 1858,87 lei, fiind stabilit un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii. Nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către Societatea pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont”, totodată, apelantei i-a fost explicat că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

La 17 noiembrie 2017, în termenul prevăzut de art. 425 CPC, Societatea pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont” a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii privind scutirea integrală de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel.

În susținerea recursului, Societatea pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont” a invocat că instanța de apel neântemeiat a conchis de a-i respinge cererea de scutire de la plata taxei de stat, neținând cont de faptul că a prezentat probe, prin care se confirmă situația materială precară cu care se confruntă la moment întreprinderea, cum ar fi, nota contabilă privind datoriile debitoare în sumă de 5 646 652,23 lei și copia contractului de credit nr. 39/2015 în sumă de 4 270 000 lei.

De asemenea, a indicat recurenta că, prin respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat la declararea apelului, i s-a îngrădit accesul la justiție, fiind încălcat principiul egalității în fața legii a participanților la proces.

La 04 ianuarie 2018, în adresa intimă Societatea cu Răspundere Limitată „Bolixan-Exim” a fost expediată spre cunoștință copia recursului cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Prin prisma art. 426 alin. (3) CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neântemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii recurate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426 al. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Iar în art. 364 alin. (1) din același Cod se stipulează că, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (4) CPC, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Din suportul probatoriu prezent la actele cauzei rezultă că, prin hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Ciocana din 11 aprilie 2017, acțiunea Societății cu Răspundere Limitată „Bolixan-Exim” a fost admisă, încasându-se de la Societatea pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont” în beneficiul primei, datoria în mărime de 82 616,48 lei și taxa de stat – 2478 lei.

La 05 mai 2017, Societatea pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont” a declarat apel nemotivat și netimbrat împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Ciocana din 11 aprilie 2017, solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 29 iunie 2017 nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Societatea pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont”, acordând apelantei termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii, pentru lichidarea neajunsurilor, și anume să prezinte motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, precum și să prezinte dovada achitării taxei de stat la declararea apelului în sumă de 1858,87 lei. Concomitent, i-a fost explicat apelantei că în situația în care nu va înlătura neajunsurile în termenul stabilit, cererea de apel va fi restituită.

La 09 octombrie 2017, în termenul acordat de către instanța de apel, recurenta-apelantă Societatea pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont” a depus apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, concomitent, cu trimitere la prevederile art. 85 alin. (4) CPC, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, invocând imposibilitatea achitării acesteia din motivul situației financiare dificile în care se află întreprinderea la moment.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017, s-a respins cererea apelantei Societatea pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont” cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, s-a dispus acordarea apelantei unui termen suplimentar pentru lichidarea neajunsurilor, și anume prezentarea dovezii achitării taxei de stat în mărime de 1858,87 lei, fiind stabilit un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii. Nu s-a dat curs cererii de apel declarate de către Societatea pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont”, totodată, apelantei i-a fost explicat că, în cazul în care nu va lichida neajunsurile în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată soluția Curții de Apel Chișinău privind respingerea cererii de scutire de la plata taxei de stat la declararea apelului împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Ciocana din 11 aprilie 2017, și acordarea unui termen suplimentar pentru înlăturarea neajunsurilor, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 85 al. (4) CPC, în funcție de situația materială, persoana fizică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Conform art. 4 al.(1) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, în cazurile prevăzute de lege, la cerere, judecătorul sau instanța judecătorească, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, este în drept să elibereze, complet sau parțial, de plata taxei de stat persoanele fizice și juridice, precum și să eșaloneze sau să amâne achitarea taxei de stat.

În contextul normelor de drept supra citate, instanța de recurs constată că, în susținerea cererii de scutire de la plata taxei de stat, Societatea pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont” nu a prezentat probe suficiente și veridice, ce ar demonstra imposibilitatea de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel.

Or, la materialele cauzei, nu există probe, care ar indica nemijlocit asupra situației precare la moment a recurenteii-apelante Societatea pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont” și imposibilitatea achitării taxei de stat, nefiind furnizată informația corespunzătoare de la Inspectoratul Fiscal de Stat privind existența și situația tuturor conturilor bancare, precum și datele rapoartelor financiare anuale ce ar releva veniturile și pierderile înregistrate, și nici prezentate datele din Registrele de stat al bunurilor imobile și al unităților de transport ce ar clarifica starea bunurilor imobile/mobile ale recurenteii.

Mai mult decât atât, societatea enunțată activează până în prezent, nefiind aduse careva probe care ar demonstra că activitatea comercială a acesteia ar fi stopată, ea ar fi în insolvabilitate sau ar înregistra pierderi financiare esențiale ce ar împiedica să achite cuantumul taxei de stat de 1858,87 lei.

Se reține că, înscrisurile anexate la cererea privind scutirea de la plata taxei de stat, și anume nota informativă privind datoriile debitoare, la situația zilei de 09 octombrie 2017, eliberată și semnată doar de către recurenta-apelantă, precum și contractul de credit nr. 39/2015 din 14 septembrie 2015, nu constituie probe ce ar reflecta situația patrimonială reală a întreprinderii.

Așadar, recurenta-apelantă Societatea pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont”, contrar cerințelor procedurale în vigoare, a omis să prezinte în susținerea cererii cu privire la scutire probe suficiente și convingătoare ce ar demonstra imposibilitatea dânssei de a achita cuantumul stabilit al taxei de stat la depunerea apelului, în acest sens concluzia instanței de apel fiind una legitimă și corectă.

Astfel, nu poate fi reținut argumentul recurenteii ca temei de casare a încheierii recurate precum că Curtea de Apel Chișinău în mod neântemeiat și ilegal a respins cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, deoarece este pur declarativ, fiind invocat în exclusivitate pentru a justifica într-un oarecare mod înaintarea prezentului recurs.

Nu poate fi reținut nici argumentul recurenteii privind încălcarea dreptului său de acces la justiție prin nescutirea de la plata taxei de stat, or, legislația în vigoare, în special art. 85 alin. (4) CPC, expres prevede că situația materială precară necesită a fi probată, condiție ce în speță nu a fost întrunită.

Date fiind cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră drept legală și întemeiată încheierea instanței de apel privind scutirea de la plata taxei de stat și dispunerea de a nu da curs cererii de apel depuse de către Societatea pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont”, cu prelungirea termenului pentru prezentarea dovezii achitării taxei de stat.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în

textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit în jurisprudența degajată că participantul unui litigiu civil este ținut să dea dovadă de un compartiment diligent în chestiunile legate de plata taxei de stat (speța Piętka vs. Polonia, hotărârea din 16 octombrie 2012, definitivă din 16 ianuarie 2013).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neântemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont” și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Bolixan-Exim” împotriva Societății pe Acțiuni de reparație și construcții „Orizont” cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Iuliana Oprea